

Pierwsze, nieoficjalne informacje mówiły nawet o amnestji dla więźniów „brzeskich”, jeśli zgłoszą się przed 1 grudnia. Brzmiało to jak zachęta do powrotu. Potem temu zaprzeczono. Zakres amnestji ściśle określono. A teraz wogóle niewiadomo, kiedy ta amnestja będzie i czy wejdzie w życie na mocy dekretu Prezydenta, czy też ustawy sejmowej. No i z jakiej okazji? Bo jeśli spowodu uchwalenia nowej konstytucji (23 marca), to trzeba się bardzo śpieszyć. Kraj już się zdążył „nacieszyć” tą konstytucją. Już się wszędzie mówi o zmianie

Masoneria działa

Omawiając wystąpienie „brata” Jakóba z Polski na terenie „Wielkiego Wschodu” francuskiego pisma „Słowo Pomorskie”:

„Nie pogodzimy się nigdy z myślą, żeby nasze życie państwowe zamienić się mogło w arenę wpływów wrogich Polsce czynników międzynarodowych a zakonspirowanych w lożach masońskich. Nie możemy bowiem pozwolić, aby o rządach w Polsce decydował „brat” Jakób i współpracujące z nim „międzynarodowe loże masońskie.”

Historyk, który kiedyś zbada wpływy masonerii w obozie sanacyjnym, odkryje pewnością fakty bardzo ciekawe.

„ORIGINAL” PIGULKI
„CHIMINA” PROSZKU
PRZECIW GRYPPIE

Polacy

w Trzeciej Rzeszy

Dalsza germanizacja Zakrzewa

Wieś Zakrzewo, leżąca na szlaku kolejowym Krzyż (Kreuz) — Pila (Schnerdemuehl) — Złotów (Flatow), wioska całkowicie polska i będąca siedzibą księdza B. Domańskiego, prezesa Związku Polaków w Niemczech, nie przestaje niepokoić miejscowych czynników, niemieckich.

Znana już sprawa koncesji na wyzysk w Gospodzie Domu Polskiego nie jest jeszcze ostatecznie załatwiona, mimo, że Związek Polaków w Niemczech wygrał sprawę w Powiatowym Sądzie Administracyjnym w Złotowie.

Ostatnio zwolniono nagło 20 robotników Polaków, zajętych przy budowie szosy pod Zakrzewem, rzekomo pod pozorem braku pracy dla tylu robotników. Znamienne jest przytem, że wszyscy zwolnieni robotnicy polscy posyłają swe dzieci do miejscowej szkoły polskiej. Sprawa ta nie miałaby może swego charakterystycznego posmaku, gdyby nie fakt, że na miejsce zwolnionych robotników polskich sprowadzono robotników ze Złotowa i z Pruskiego Frydlandu. Praca więc była — nie było jej tylko dla Polaków, posyłających swe dzieci do szkoły polskiej. Rezultatem zwolnienia z pracy ubogich robotników polskich jest niedza bliżko 90-tu osób, wszyscy ci robotnicy bowiem posiadają liczne rodziny.

W sprawie zwolnienia robotników interwenjował Związek Polaków w Niemczech u landrata i w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych — dotychczas jednak odpowiedzi nie ma.

A raczej jest. Na podstawie bowiem dziennika urzędowego stara odwieczna nazwa polska Zakrzewo zmieniono na „Buschdorf”.

Teoria i praktyka

W mowie, wygłoszonej w parlamencie Rzeszy w dniu 21 maja 1935, kanclerz Hitler powiedział m. in.: „Nie dajemy żadnych poleceń niemczeniu niemieckich nazw, przeciwnie, nie życzymy sobie tego”.

W ostatnim czasie z rozporządzenia władz niemieckich zmieniono nazwy następujących miejscowości o brzmieniu polskim: Kiełbasa, dotychczas po niemiecku „Kelbassen”, pow. Szczytno, zmieniono na „Werbung”; Suchy Laszek dotychczas „Suchenlasketen” — na Rauschenwalde; Białojany, dotychczas Bialojahnen — na Wiesenhausen; Pogobie (Pogobien) — na Hirschwalde; Ciernie (Tschernen) — na Darnberg; Zazdrość (niem. Sasdros) — na Neidorf; Niezłw e-dzi Róg i Głogowe w pow. Johannsburg — na Willenhelm; Koszyki w pow. Elk — na Se menthoere oraz ostatnio Zakrzewo na Buschdorf.

Fakty mówią same za siebie.

WIELKI KONKURS »PHILIPS RADJO«

CENNE NAGRODY WARTOŚCI
ZŁ. 100.000.—

(wśród nagród 4 samochody-Ilmuzyiny
najnowszego modelu Polski Fiat 508)

POCZĄTEK: 1 GRUDNIA 1935 R.

UCZESTNICZYĆ W WIELKIM KONKURSIE
MOGĄ WYŁĄCZNIE POSIADACZE ODBIORNI-
KÓW PHILIPSA MODELI 1934-35 I 1935-36
PRODUKCJI POLSKICH ZAKŁADÓW PHILIPS S. A.

PROSPEKTY O WIELKIM KONKURSIE OTRZYMAĆ MOŻNA
WE WSZYSTKICH CZŁOWYCH FIRMACH RADJOTECHNICZ-
NYCH ORAZ W SEKRETARJACIE WIELKIEGO KONKURSU
„PHILIPS RADJO” WARSZAWA, UL. KAROLKOWA 36/44.

POLSKIE ZAKŁADY PHILIPS S. A.

Po zwycięstwie rządu narodowego w Anglii

(Od własnego korespondenta „Polonii”.)

Londyn, w listopadzie.

Wynik wyborów do Izby Gmin przyniósł zarówno w stronnictwach rządowych, jak i w kołach opozycji z nieukrywanym zadowoleniem. Blok rządowy, który w tym wypadku utożsamia się z partją konserwatywną, odniósł spodziewane zresztą zwycięstwo, zdobywając 424 mandaty i 12.110.000 głosów. Opozycja, to jest Partja Pracy, otrzymała 179 mandatów i 2.930.460 głosów. Konserwatyści uzyskali

Kłeska p. MacDonalda

Niezadowolonym jest tylko p. Ramsay MacDonald, który, jak słusznie przypuszczaliśmy w poprzedniej korespondencji, zapłacił koszty całej kampanji, stając się kozłem ofiarnym, spalonym na stosie wyborczym w Seaham. Kłeska dawnego przywódcy Partji Pracy i trzechkrotnego premiera jest bezprzykładna: dawny jego podwładny i minister kopalń, p. Shinwell, pobili go w stosunku 40.345 głosów przeciwko 16.888. MacDonald kończy swoją karierę polityczną, czego zresztą nikt w Anglii nie żałuje.

Z wyjątkiem oczywiście kół, które mimo wszystkich doświadczeń historii ludzą się jeszcze wiarą w lojalność Niemiec. Ramsay MacDonald był zdecydowanym germanofilem. W roku 1914 wypowiedział

Rząd Unji Narodowej

Rząd Unji Narodowej Baldwin ulegnie pewnej rekonstrukcji, ale pozostanie w dalszym ciągu u władzy na długi okres czasu. Kto wie nawet, czy nie na całe pięć lat kadencji parlamentarnej? W bardzo trudnej chwili dziejowej uzyskał obecny premier poparcie społeczeństwa, a fakt ten zaciąży poważnie nad dalszym rozwojem polityki wewnętrznej w Anglii.

Pozostanie u steru gabinetu Unji Narodowej będzie miało również korzystny wpływ na dalsze kształtowanie się polityki międzynarodowej. Premier Baldwin siedi do wyborów pod hasłem obrony i wzmocnienia Paktu Ligi Narodów. Gabinet Unji przejął dawne hasło socjalistów z Partji Pracy, wyczuwając doskonale prądy i na-

wielkie votum zaufania ze strony społeczeństwa — o to im właśnie chodziło. Partja Pracy zdołała podnieść się po ogromnej klęsce w czasie poprzednich wyborów i odzyskać 94 mandaty, co stanowi duży sukces. Tak więc ani na prawicy, ani na lewicy niema powodu do rozgoryczenia, — a organy prasowe jednej i drugiej strony zamieszczają artykuły pełne optymizmu.

się za neutralnością i starał się nawet (bez powodzenia zresztą) zorganizować „masowy protest przeciwko wojnie”. Po roku 1918 wypłynął znów jako zły duch wszystkich konferencji, które dążyły do prawdziwego zabezpieczenia pokoju w Europie. Jeżeli Niemcy mogły bezkarnie niszczyć Traktat Wersalski; jeżeli Liga Narodów nie zdołała przeprowadzić zasady: „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego” — to mamy to do zawdzięczenia w pierwszym rzędzie fatalnej polityce byłego premiera. Została ona zdyskredytowana i w Anglii i w Genewie, a MacDonald wykończył się jako polityk. Prasa paryska wyraża z tego powodu wielkie zadowolenie, które podziela także Londyn.

nie kieruje się tutaj doktrynerstwem, jakie tak często było udziałem socjalistycznej Labour Party. Rząd Baldwin przeprowadzi cały program sankcyj, — ale nie przeciągnie struny i nie będzie dążył do zniszczenia Włoch. Przeciwnie, jeżeli utworzą się naprawdę nadzieje na kompromis, to możemy być pewni daleko idącej względności sir Samuela Hoarea, obecnego ministra spraw zagranicznych, wobec Rzymu. Rząd Partji Pracy dążyłby do zgniczenia faszyzmu za wszelką cenę, a wojnę z Abyssynją traktowanoby jako nadarzającą się temu sposobność. Gabinet Baldwin nie ma bynajmniej zamiaru likwidacji Mussoliniego — i stara się tylko o zabezpieczenie interesów Anglii oraz przywrócenie atmosfery pokoju i zaufania. Jest to linja polityki Laval — i dlatego wynik wyborów angielskich powitano z takim zadowoleniem we Francji.

Francja i zbrojenia

Przyjaźń z Francją i wspólna taktyka obu rządów w Genewie była jednym z najważniejszych punktów programu wyborczego partji konserwatywnej. Wskazanie na krótko przed dniem 14 listopada istotnego niebezpieczeństwa, grożącego Europie ze strony uzbrojonej od strony Trzeciej Rzeszy, słynna mowa Churchilla jest zapowiedzią większego niż dotychczas zainteresowania się Londynu sprawami śródkowo-europejskimi.

Zbliża to naturalnie bardzo poglądy obu ministerstw: Quai d'Orsay i Forreign Office.

Ale najważniejszą częścią programu konserwatystów, którzy spotkali się z całkowitem poparciem społeczeństwa, jest projekt zwiększenia siły zbrojnej W. Brytanji, a zwłaszcza całkowitej reorganizacji lotnictwa. Urzeczywistnienie tego projektu jest kwestją najbliższej już przyszłości. 6.000 nowych samolotów angielskich, które każdej chwili będą się mogły znaleźć nad Renem, będzie stanowiło najlepszy argument tej polityki pokoju, której chce pozostać wiernym rząd Unji Narodowej.

J. K.

ROSKOSZNE DZIECKO

Śmieje się i jest wesole, gdyż jest zdrowe. Jecorol wzmacnia kości, sprzyja wzrostowi, zapobiega krzywicy, wzmacnia ogólnie dając poprawę zdrowia.

JECOROL BUKOWSKIEGO
ZAMIAST TRANU

Przy grypie

przeziębieniu, bólu głowy i zębów służy się Aspiriną krajowej produkcji.

ASPIRINA

Do nabycia we wszystkich aptekach. Cena za 6 tabl. obecnie już tylko zł. 0.90, za 20 tabl. zł. 2.25

Każda blondynka

zwraca uwagę swym przyszłym złotym włosom gdy używa

HEZABLOND

Autentyczny tylko z Fabryki Kosmetyków HENRYK ŻAK, Poznań

S. p.
Inż. Kazimierz Wroński

zawiadawca kopalni „Foch” w Knurowie zmarł dnia 21 listopada br. po krótkich i ciężkich cierpieniach w wieku lat 53.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby do kościoła parafialnego w Knurowie, odbędzie się w niedzielę o godz. 3-ciej popołudniu.

Cześć Jego pamięci!

URZĘDNICY KOPALNI „FOCH”.

Knurów, dnia 23. 11. 1935 r.

Neg strat miasta Katowic
Urząd Budownictwa Należnego

Ogłasza przetarg pisemny

na wykonanie robót dekarckich, blacharskich i gromochronowych dla budowy fabryki przetworów mięsnych i tłuszczów na terenie rzeźni miejskiej w Katowicach przy ul. Kozielskiej. **Blizsze szczegóły:** patrz skszynka na przetargi w domu biurowym przy ul. Młyńskiej nr. 4

Zastępcę rejonowego

mogącego wykazać się dobrmi stosu kami w przemyśle i instytucjach komunalnych, poszukuje wielki koncern niemiecki. Warunki prowizyjne. Oferty do Biura Ogłoszeń „PAR” Warszawa, Bracka 17. sub „Przemysł”.

TANIA RADJOPODRÓŻ
Z PEŁNYM KOMFORTEM

ECHO

OTO GWARANCJA JAKOŚCI

Radjoodbiorniki wysokiej klasy w niskiej cenie

cechowane znakiem SEP (Stow. Elektr. Polsk.)

Przyjmujemy obligacje Pożyczki Narodowej w/g kursu emisyjnego po 1 obligacji 50-złotowej za odbornik

	warunki normalne	przy zapłacie należności 50 zł. obligacją Pożyczki Narodowej
	na raty	za got.
typ 121-Z na prąd zm.	zł. 170.—	zł. 153.—
typ 121-S na prąd st	zł. 195.—	zł. 175.50
typ 131-B bateryjny	zł. 160.—	zł. 144.—

dopłata gotówką

zł. 105 —
zł. 127.50
zł. 96.—

Sprzedaż:

Block-Brun, S.A., 3-go maja 15, większe sklepy radiowe na prowincji oraz
PZT PAŃSTWOWE ZAKŁADY TELE- I RADJOTECHNICZNE W WARSZAWIE

Ta okazja tylko 1x

Wtorek
26
listopada

we wtorek dnia 26. XI. 1935 r. otwieram na okres świąteczny drugi skład sprzedaży w dawniejszych ubikacjach składu mebli K. Słotoscha na parterze i I. piętrze przy ul. Wolności 37

Wielką sprzedaż gwiazdkową

dużych zapasów po cenach niebywale niskich, jak: zabawek własnego wyrobu i inne; kosmetyki, wyroby skórzane, szkła, porcelany, wyroby niklowe i inne praktyczne a tykuty. Z okazji otwarcia składu otrzyma pierwszych 1000 kupujących, przy zakupie ponad 5,— zł. dwa dziecinne podarunki.

Proszę o liczne zwłedzenie mojego składu bez przymusu kupna.

Fryderyk Fuchs, Chorzów I, Wolności 37.
Centrala: ul. Wolności 28. Filja: Bielsko, Jagiellońska 11.

Kupujcie **MEBLE**

tylko w firmie:
ŚLĄSKI DOM MEBLI
Katowice, 3-go Maja 19.
Filja: Chorzów I, Sobleskiego 2, róg Wolności.
Najniższe ceny — Największy wybór. — Dogodne warunki. — Dostawa bezpłatnie na cały G. Śl.

Przy uroczystościach rodzinnych, jak przyjęciach zereczynowych, ślubnych, okazji chrztu, wogóle zawsze, gdy macie gości, powinniście Swe likiery sporządzić w domu. Wtedy smakują podwójnie dobrze i kosztują często tylko połowę. Bo zapomocą 1 flaszki Esencji Reichela — z naturalnych surowców likierowych — kosztuje litr wysokowartościowego i szlachetnego, 40 proc. likieru około 5 zł. Obstawajcie tylko przy Esencjach Reichela z odawiana sławna marką „Promienne Serce”, która jedynie ręczy za udanie i stałe jednakową dobroć likieru. Każda próba jest arcydziełem, a przyrzadzenie tak łatwe, jak zaparzenie kawy. O ile nabyć nie można w drogerjach i składach wódek, dostarcza Wytw. Ch. Nowomiejski, Kraków, Skarytka 41.

Celem założenia Sp. z o. o. zapewniającej

duże możliwości wzrostu
poszukiwani są wspólnicy z wkładem od 5.000 zł. Informacje:
Zischko, Katowice, Gliwicka 9.
godz. 13 — 15, również pismienite.

UBIKACJE BIUROWE
wzgl. PRZEMYSŁOWE

przy ul. Fancuskiej 1. róg ul. Marsa Piłsudskiego do wynajęcia
Blizszych w adomości udzieli firma:
L. Altmann, Katowice.
Pl. Marszałka Piłsudskiego nr. 11.

W dniu 23 listopada br. zmarł nagłe, zaopatrzony św. Sakramentami, mój ukochany mąż, ojciec, syn, nasz brat, szwagier

ś. p. Dr. med. Wacław Bibrowicz

w 61 roku życia.
O czym przyjaciół i znajomych zawiadamiam w głębokim smutku pogrążona
ŻONA Z CÓRKĄ I RODZINĄ.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 26 listopada 1935 r. o godz. 15-tej z domu żałoby w Katowicach, ul. Moniuszki 6. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w środę o godz. 9-tej rano w kościele Najśw. Marii Panny.

Zawiadomienie.

Podaję mojej Szan. Klienteli do ogólnej wiadomości, że co piątek w składzie robót ręcznych

Elfrydy Blumenfeld
Katowice, ul. Br. Pierackiego 3

wykładam eleganckie modele damskiej garderoby i przyjmuję zamówienia.

Elze Reinhard, Bielsko
Jagiellońska 3.

Persil
TO NAZWA ŚRODKA DO PRANIA.
UŻYWANEGO PRZEZ WSZYSTKIE
SKRZETNE GOSPODYNIE

Do noczenia bielizny HENKO, soda do prania i bielnie.

TANIO KUPICIE ZEGARKI I WYROBY ZE ZŁOTA srebrne i alpakowe sakrycia stojowe, tylko u fachowca
EMILA STILLERA
KATOWICE, 3-go Maja 36.

MEBLE

w wielkim wyborze na dogodnych warunkach nabędziesz jedynie w firmie

Antoni Chruszcz

tylko w DEBIE pod Katowicami ul. Dębowa 2 i 25. Tel. 313-72
Zadnych filji w Katowicach nie posiadamy.

Przezorni Rodzice

zaopatrują swe dzieci na siemę w obuwiu z podszewkami

z Gumy Indyjskiej

(surowy kauczuk)

Chronią one przed wilgocią i zimnem i nawet przy stałym noszeniu przetrwają całą siemę.

Podszewka z gumy indyjskiej przymocuje każdą siemę z łatwością nawet na stare obuwiu.

Abonuj „POLONIĘ”

KOLUMNA HUMORU

Humor japoński

Aby przywiązać męża do domu, młoda żona przebrana za kelnerkę obsługuje go jak w restauracji, do której miał zwyczaj chodzić. (Rys. Yutaka Kimura).

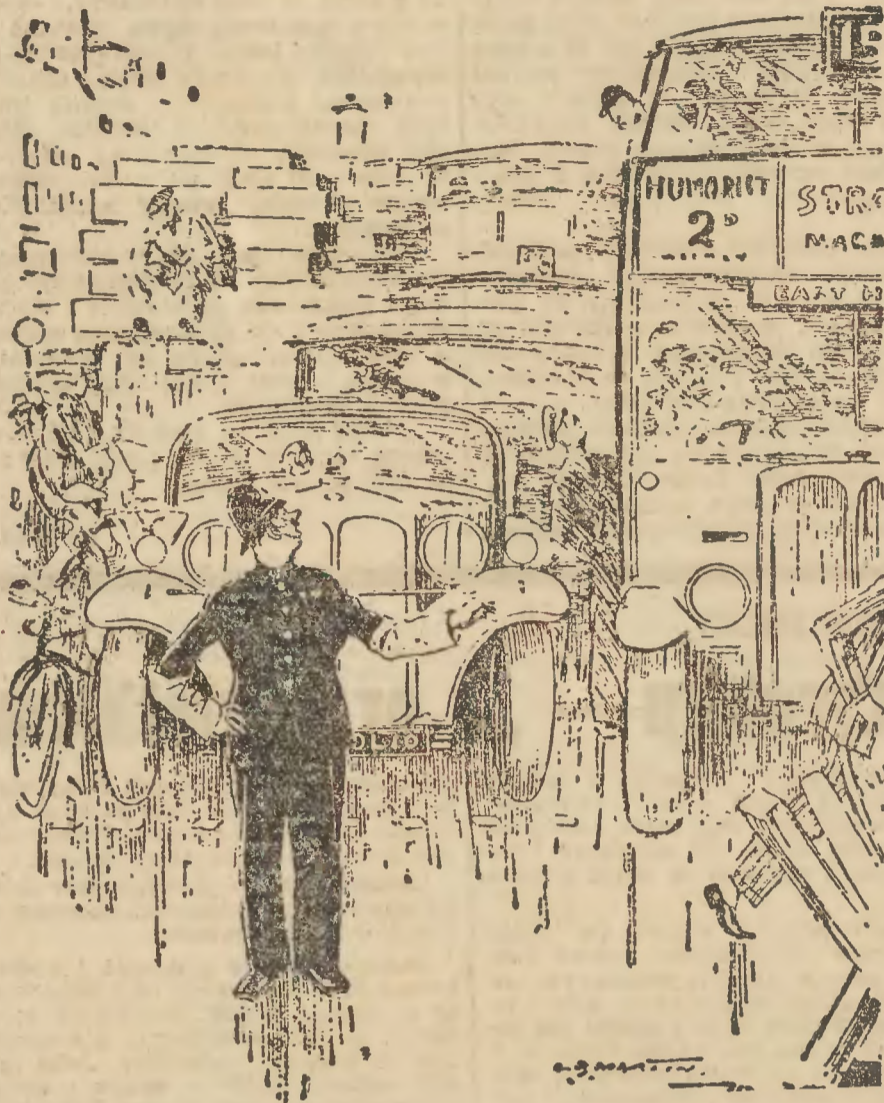
SILA PRZYZWYCZAJENIA. Sprzedawca ram przedstawia swoją córkę starającemu się. (Rys. Toshio Katacka).

Amator kaktusów u fotografa. (Rys. Fusato Hora).

BUDZIK

Do zegarmistrza przychodzi starszy, sołdnie wyglądający jegomość, przynosząc do reparaacji budzik:
— Proszę zobaczyć, co się w tym budziku popsło. Nastawiam go codziennie na godzinę trzecią i wcale nie dzwoni!
— To szanowny pan wcześniej wstaje! — zauważa zegarmistrz.
— Wstaję? Nie!
— Więc dlaczego pan nastawia budzik na trzecią?
— Bo to jest godzina, kiedy kończą godziny urzędowe w burze — wyjaśnia solidny jegomość. — Ja go biorę ze sobą do urzędu.

Żona policjanta woła z autobusu: — Hej! Fred! Jeśli będziecie nas jeszcze długo trzymać, obiad nie będzie na czas gotowy!

SNIEG TATRZAŃSKI KREM I PUDER

najsukuteczniejszy środek do racjonalnej pielęgnacji twarzy.

FALKIEWICZ-POZNAŃ

FABRYKA PERFUM I KOSMETYKÓW ZAŁ. 1011 W PARYŻU

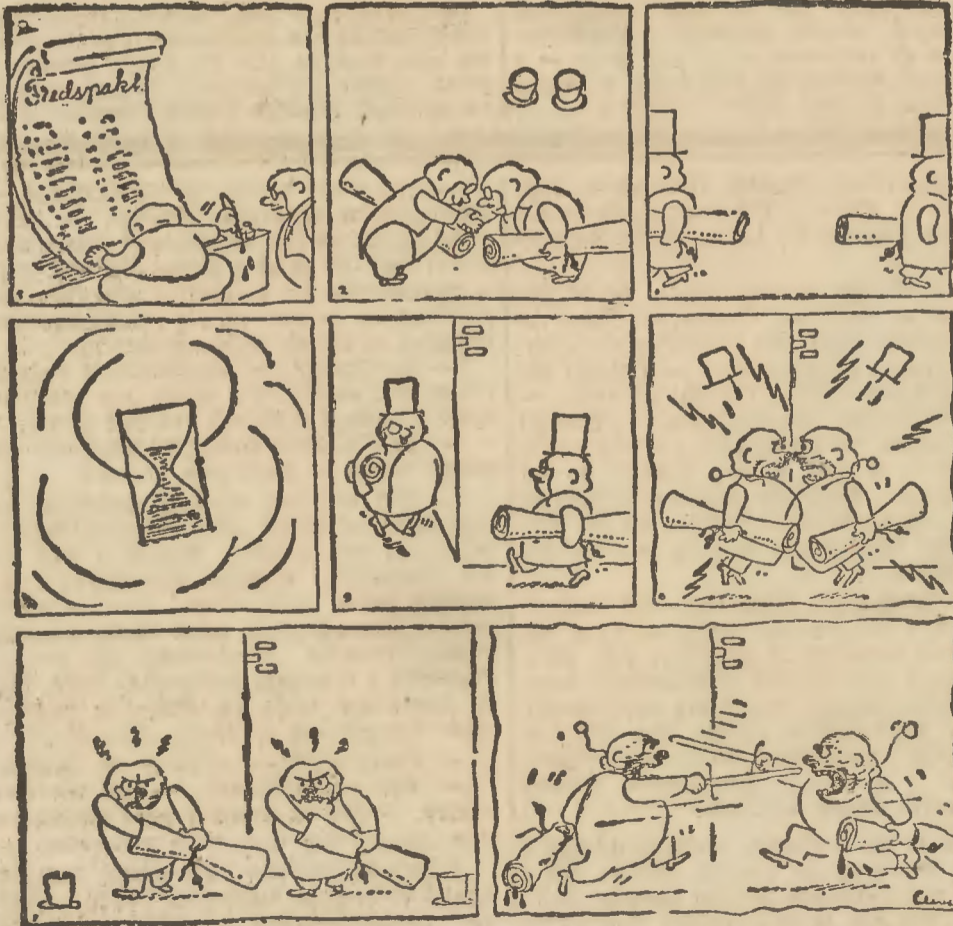
TEMPORE BELLI

Żołnierze amerykańscy, przebywający na froncie podczas wojny światowej wyjeżdżali na urlop do Paryża, gdzie wesoło spędzali czas w knajpach i nocnych lokalach. Bójki i pijatyki były wtedy bardzo częstym zjawiskiem.

W pewnym barze, szczególnie często odwiedzanym przez jankesów, wywieszono na ścianie wielki plakat z napisem w języku angielskim:

— Jeżeli chcecie się bić, idźcie na front!

PAKTY NIEAGRESJI

(Söndagsnisse, Sztokholm)

— Koteczko, powiedz praczą, że nieporządnie nakrochmała moje nocne czepki! (Passing Show).

„NASZE” DZIECI

Pani Kopelmanowa wyszła na spacer ze swą pięcioletnią córeczką Hanką.
— Mamusiu, niech mi mamusia kupi czekoladkę za pół złotego!
— Nie mam pieniędzy.
— Niech mamusia kupi, to później mamusia mi to odliczy z posagu!

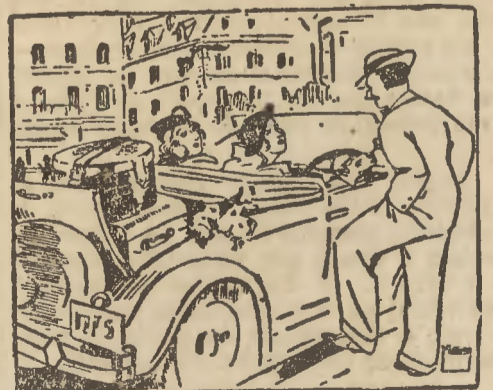
— Jako odpowiednik wuja Jerzego, nadaje się doskonale.

(Razie).

W GENEWIE

Na śniadaniu dyplomatycznym, jeden z przedstawicieli małych państw, powiedział, że w związku z mową Hoare'a i stanowiskiem Anglii w konflikcie włosko-abisyńskim, małe państwa mogą się czuć całkiem bezpieczne. Na wypadek, gdy jakieś duże państwo napadnie na małe, Anglia natychmiast energicznie się za niem ujmie.

— Tak jest, — oświadczył przedstawiciel innego małego państwa, — lecz tylko w tym wypadku, gdy małe państwo, na które napadną, znajdować się będzie na drodze do Indji.

— Wenecja? Co za obrzydliwe miasto! Kupiłam tam pożyczochy, które się polary tego samego dnia!

(L'Illustr. Lozanna).